

Kolmest säravast solistist kaks, äsja Tšaikovski-konkursi II vooru jõudnud Arete Teemets (paremal) ja Oliver Kuusik on ühtlasi Marje ja Kuldar Singi noore laulja preemia laureaadid, vasakul Atlan Karp. Internet

Uudisteos aastast 1938

XXIII Rapla kirikumuusika festivali kontsert „Maarjamaa 800“ 2. VII Rapla Maarja-Magdaleena kirikus: Ines Maidre (orel), Allar Kaasik (tsello), Arete Teemets (sopran), Oliver Kuusik (tenor), Atlan Karp (bariton), kammerorkester Collegium Consonante, dirigent Lehari Kaustel, Kaarli kontsertkoor, Estonia seltsi segakoor, Tartu ülikooli kammerkoor, koormeister Heli Jürgenson, dirigent Raul Talmar.

TIIU LEVALD

Lõpuks ometi on Maarjamaal tõeline suvi! Rapla linnakese jõekaldad on lausa tiined jasmiiinilõhnast ning linna keskpunkti Rapla Maarja-Magdaleena kiriku paesed seinad kiirgavad erksas päikesevalguses uskumatult puhast ajatuse hõngu. Seekord „Maarjamaa 800“ teema-aastale pühendatud XXIII Rapla kirikumuusika festivali 2. juuli kontsert koosnes kõrge emotsionaalse laenguga teostest.

Ines Maidre orelikäsitlus on mind alati paelunud eelkõige registrite, värvigamma valiku poolest. Kuna olin just hiljuti kuulunud tema uut Tallinna toomkirikus salvestatud CD-d Rudolf Tobiase oreliteostega (Toccat Classics) ja saanud erakordse elamuse, siis ootasin põnevusega. Bachi vist kõige populaarsem d-moll *toccat* ja fuuga oma lummusliku temaatikaga on ju nii tuttav, kuid Maidre heas mõttes maskuliinne pillikäsitlus võttis teemade juhtimise uskumatu intensiivsusega oma hõlma. Küllap tundus see enamikule kuulajaist absoluudilähedane. Sisemiselt intensiivne läkitus valmistas suurepäraselt kuulaja ette Grigorjeva sugestiivse ja lausa põleva „Palve“ kuulamiseks. Allar Kaasiku pühendunud fraseerimine, tsello tooni soe käsitlus, mis läks teose kulminatsioonis vägagi värvikalt valuliseks, andis sellele šamaanliku olemusega teosele hea kulgemishoo. Noor dirigent Lehari Kaustel ning kammerorkester toimisid koos hästi nii dünaamikas kui tempodelt. Vapustava lõpetuse Grigorjeva erilise harmooniakäsitlusele andis muidugi Kaasiku vokaliseerimine – sügavas bassi tessituuris helid lõpetasid teose alandlikus palves.

Kontserdi lõpuks kõlas Marje Singi paljudele seni tundmatu kantaat „Pärast Kolgatat“, kus solistideks koori ja orkestri ees olid Arete Teemets, Oliver Kuusik ja Atlan Karp. Teos valmis Marje Singi kompositsiooniõpingute lõputööna 1938. aastal, sõnade autoriks abikaasa Peeter Sink. Kantaat „Pärast Kolgatat“ on huvitava ja omanäolise helikeelega, siin on mingil määral kuulda Tobiase harmooniakäsitlusega sarnast, aga ka Artur Kapi vaimulike teoste mõjutusi. Ent kõige mõjuvam on Marje Singi meloodilise mõtlemise teostus solistide partiides, eriti muidugi sopranipartiis ning duettides nii tenori kui ka baritoniga. Kuuldavasti laulis helilooja ka ise väga kauni häälega, eks siit ka tema meloodialembus. See peaks tänastele noortele heliloojatele eriti inspiratsiooni andma: inimhääel on kauneim pill ja looja peaks alati mõtlema sellele, et igal hääleliigil on oma mängumaa ning selle kaudu leiab kõige lühema tee kuulaja südamesse. Loomulikult on eelduseks, et teose esitajad on head muusikud ning valdavad oma pilli vääriliselt. Seekord oli kõik balansis. Festivalikoori kõla oli kompaktne ja musitseerimine professionaalne, Heli Jürgenson ja Raul Talmar olid teinud ilmselgelt lühikese ajaga maksimumi ja seda edukalt.

Kahju, et nii erakordse häälematerjaliga Atlan Karbi partii oli seekord nii napp, kuid ta suutis sellegagi end meelde soovitada. Oliver Kuusiku tenorihääel oli taas oma heas konditsioonis ning partii esitus sisuliselt veenev. Üle kogu teose lendles kui inglitiibadel Arete Teemetsa laul. Juba tema häälekäsitlus on arukas, ent pakatab seejuures emotsioonidest. Laulja tõi teose vaimuliku sõnumi kuulajani sellise liigutava ja särava innuga, et minu kõrval istunud Rudolf Tobiase lapselaps, koorijuhi-, pianisti- ja organistiharidusega Maaja Roos sõnas: „Külmajudinad jooksevad üle selja – nii sügava mõttega lauldud!“. Väärib tunnustamist, et suudeti kokku kutsuda nii heade muusikute meeskond ja toodi see tundmatu teos ilmavalgele.